

Б.М. Одягайло
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри міжнародної економіки,
Університет економіки та права «КРОК»

В.І. Терехов
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри управління
фінансово-економічною безпекою,
Університет економіки та права «КРОК»

Запобігання «системним глобальним ефектам» у паливно-енергетичному комплексі України

Статтю присвячено дослідженню теоретичних та прикладних аспектів розвитку паливно-енергетичного комплексу України. Спираючись на науково-дослідну парадигму методологічного синтезу, обґрунтовано, що національна економічна система зазнає дестабілізуючого впливу, який відхиляє економічний процес від зазначеного напрямку, провокує кризи і порушення у всій системі відтворювальних ланцюжків національної економіки. Цей підхід дає можливість визначити основні дестабілізуючі чинники паливно-енергетичного комплексу України.

Ключові слова: паливно-енергетичний комплекс, комплекс функціональних ланцюжків, ланцюжок «енергетичної безпеки», модель енергетичного балансу, стратегічні запаси нафти і нафтопродуктів.

Б.М. Одягайло
доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры международной экономики,
Университет экономики и права «КРОК»

В.И. Терехов
доктор экономических наук, профессор,
профессор кафедры управления
финансово-экономической безопасностью,
Университет экономики и права «КРОК»

Предотвращение «системных глобальных эффектов» в топливно-энергетическом комплексе Украины

Статья посвящена исследованию теоретических и прикладных аспектов топливно-энергетического комплекса Украины. Основываясь на исследовательской парадигме методологического синтеза, обосновано, что национальная экономическая система подвержена дестабилизирующему влиянию, которое отклоняет экономический процесс от заданного направления, провоцирует кризисы и сбои в работе всей системы воспроизводных связей национальной экономики. Этот подход позволяет идентифицировать основные дестабилизирующие факторы топливно-энергетического комплекса Украины.

Ключевые слова: экономическая система, топливно-энергетический комплекс, комплекс функциональных цепей, цепочка «энергетической безопасности», модель энергетического баланса, стратегические запасы нефти и нефтепродуктов.

B. Odyagailo
Doctor of Economics, Professor
Professor of the Department of International Economic Relations,
“KROK” University

V. Terekhov
Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of Financial and Economic Security,
“KROK” University

Preventing of the “Systemic Global Effects” in Ukrainian Fuel and Energy Complex

The article is dedicated to the research of the theoretical and applied problems of fuel and energy complex of Ukraine. Basing on the research model of methodological synthesis it was substantiated that national economical system appears to be a complex of functional chains, subsystems and elements in its interoperation and development. Special place in it is given to fuel-energy complex as a network of functional chains, which provides with fuel and energy.

Economical system is subject to destabilizing influences that decline economical process from intended direction, cause crises and failures in performance of entire system of replenishment chains of national economy, regardless of the level and place of destabilization that allows to identify all main destabilizing factors and choose convenient management strategy.

In the article the conceptual framework of the development of the fuel and energy complex of Ukraine is provided.

Keywords: *economical system, fuel and energy complex, complex of functional chains, chain of “security of energy supply”, energy balance model, strategic stocks of oil and oil products.*